

**CONCEPTVERSLAG VAN DE OPENBARE VAN DE COMMISSIE BESTUUR,
GEHOUDEN OP 16 JANUARI 2014 IN HET STADHUIS TE HAARLEM**

Aanwezig de leden:

de heer G.B. van Driel (CDA), de heer J. Fritz (PvdA), de heer R. Gebhardt (GroenLinks), de heer R.H.C. Hiltemann (Sociaal Lokaal), de heer R.G.J. de Jong (VVD), mevrouw H. Koper (PvdA), mevrouw J. Langenacker (PvdA), mevrouw F. de Leeuw (OPH), mevrouw D. Leitner (D66), mevrouw S. Özogül-Özen (SP), mevrouw M. Pippel (D66), de heer F. H. Reeskamp (fractie Reeskamp), de heer P. Schouten (Sociaal Lokaal), de heer C.J. Schrama (Haarlem Plus), mevrouw C.Y. Sikkema (GroenLinks), de heer M. Snoek (CDA), de heer J. Vrugt (Actiepartij).

Vanwege agendapunt 6 Milieuplein Spaarnelanden zijn tevens aanwezig van de commissie Beheer: mevrouw L. van Zetten (D66) en de heer W. van Haga (VVD) en de heer R. Schaart (PvdA) en de heer C. Wiersma (CDA)

Afwezig: de heer W.E. Rutten (VVD)

Mede aanwezig:

mevrouw P. Bosma (voorzitter), de heer C. Mooij (wethouder), de heer B. Schneiders (burgemeester), mevrouw M. Blaauboer (secretaris), de heer B. Nijman (griffier)

Verslag: de heer G-J. Timmermans

1. Opening en mededelingen voorzitter

De **voorzitter** opent de vergadering om 17.00 uur en heet allen welkom.

Zij deelt mee dat er op woensdagavond 22 januari in Heemstede een regionale raadsconferentie plaatsvindt over de visie MRA West- en Binnenduinrand. Er gaat een intekenlijst voor rond.

Op 30 januari vindt het stadsgesprek over de takendiscussie plaats. De commissievergadering duurt dan tot uiterlijk 18.30 uur.

Op donderdag 13 februari is er een luisterzitting over de takendiscussie gepland van 18.00 uur tot 19.00 uur. De vorm zal nader bepaald worden aan de hand van het aantal deelnemers.

2. Spreektijd voor belangstellenden

Er hebben zich geen belangstellenden gemeld.

3. Vaststellen agenda

De bespreking van het RKC-rapport over het risicomanagement wordt na een peiling van de commissie uitgesteld tot na ontvangst van de reactie van het college, maar zal in ieder geval vóór de verkiezingen plaatsvinden. Het wordt betreurd dat het college nog steeds geen reactie gegeven heeft. Agendapunt 9 komt dus te vervallen.

Voor het overige wordt de agenda conform het voorstel vastgesteld.

4. Inventarisatie rondvraag en mededelingen voor leden en collegeleden

Er zijn geen vragen of mededelingen.

Ter advisering aan de raad

5. Aanpassing Verordening geldelijke voorzieningen raadsleden e.a.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** stemt in met het stuk. Hij plaatst alleen vraagtekens bij de rigide afsluiting van het fractie-assistentschap voor huisgenoten en vooral voor familieleden van raadsleden.

De heer **Snoek (CDA)** sluit zich daarbij aan. Hij is het ermee eens dat raadsleden meegaan in de versobering, maar kan niet instemmen met het bij voorbaat afsluiten van de functie van fractie-assistent voor huisgenoten en familieleden van raadsleden. Hij is van plan met een amendement te komen als daar voldoende draagvlak voor is of anders het college te vragen dit te wijzigen. Mevrouw **Pippel (D66)** vindt het eveneens te strikt dit bij voorbaat al totaal uit te sluiten. Mevrouw **Özogul (SP)** is het daarmee eens. Zij is het eens met de 4%, maar stelt voor ook bij raadsleden een korting door te voeren. Het gaat haar te ver om familieleden bij voorbaat uit te sluiten. Het gaat erom de juiste persoon op de juiste plek te krijgen en ook niet-familieleden kunnen slecht functioneren. Waar het op aankomt, is dat slecht functionerende assistenten moeten kunnen worden aangepakt.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** vindt deze uitsluiting merkwaardig omdat deze functie voor elke burger gelijke rechten moet hebben. Hij wil deze uitsluiting achterwege laten.

Mevrouw **Langenacker (PvdA)** spreekt haar verbazing uit over deze reacties. De raad staat immers voor integriteit en professionaliteit. Deze bepaling is niet uit de lucht komen vallen. Zij wijst op het voorbeeld van een raadslid die zich nooit liet zien en huisgenoten geld liet opstrijken omdat ze zogenaamd fractie-assistent waren. Zij wil de bepaling daarom handhaven om herhalingen te voorkomen. Burgers mogen van raadsleden zorgvuldigheid verwachten. De begeleiding moet professioneel en transparant geregeld worden. Het gaat voor haar niet aan dit geld in te zetten om er als gezin van een raadslid financieel beter op te worden. Zij wil de zaak zuiver houden door deze groep uit te sluiten, ongeacht de manier waarop ze zouden kunnen functioneren.

Mevrouw **Pippel (D66)** vindt dat een nogal boude uitspraak dat het inschakelen van een huisgenoot, die een uitstekende kracht kan zijn, per definitie een integriteitsprobleem zou opleveren. Zij stelt voor dan regels vast te stellen hoe een fractie-assistent zou moeten functioneren. Maar het is aan de fracties zelf om te beoordelen of hun assistenten hun werk naar behoren uitvoeren.

De heer **De Jong (VVD)** is het volmondig eens met de PvdA dat elke schijn van belangenverstrengeling, nepotisme of integriteitsproblemen voorkomen moet worden en is eveneens verbaasd over de reactie van andere fracties.

De heer **Snoek (CDA)** herkent de misstanden die de PvdA aanroert en vindt het ook zaak die aan te pakken. Maar hij kent ook kinderen van fractiegenoten die hij graag als fractie-assistent zou hebben. Hij heeft nergens kunnen vinden tot welke graad familieleden worden uitgesloten. Deze regeling sluit bijvoorbeeld ook huisgenoten uit van studenten die raadslid zijn en in een studentenhuis wonen. Hij maakt bezwaar tegen het beeld van raadsleden als graaiers dat de SP schetste om een korting op het raadsbudget te verdedigen. Ook met de stelling van de PvdA heeft hij daarom moeite omdat erin doorschemert dat raadsleden de zaak bedonderen. Hij verzet zich tegen die beeldvorming.

Mevrouw **Özogul (SP)** zegt het woord graaien nooit gebruikt te hebben. Zij heeft slechts aangevoerd dat in tijden van crisis ook raadsleden iets mogen inleveren.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** onderschrijft het belang van integriteit, maar wil die niet vanwege enkele voorbeelden gaan bevorderen met extra regels. Hij vindt het relevanter zaken zo te regelen dat fractie-assistenten naar behoren kunnen opereren, over goede kennis beschikken en daarmee weten om te gaan. Dat leidt volgens hem tot meer transparantie; een verbod van een categorie mensen doet dat niet.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** betreurt het beeld van graaiers dat rond raadsleden lijkt te bestaan. Hij herkent de voorbeelden die de PvdA naar voren brengt over misbruik door raadsleden in het verleden. Maar aan de andere kant vindt hij uitsluiting ook wel erg strikt. Hij staat nog dubbel in deze kwestie. Op zich kan hij zich vinden in de maatregel.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** zegt dat zijn partij in de statuten deze uitsluiting heeft opgenomen, maar dat het een eigen verantwoordelijkheid is van fractie en partijen, die niet van bovenaf opgelegd moet worden.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** zegt dat de lat voor de gemeenteraad hoger moet liggen dan voor de samenleving als geheel. Daarom stemt hij in met de opvatting van de PvdA, zonder uitspraken te willen doen over vermoedens van misbruik in het verleden.

De heer **Nijman (griffier)** vindt dat er een goed debat plaatsvindt. Hij wil elke indruk wegnemen dat de regeling erin zou staan omdat er in de huidige raad enige misstand zou zijn op dat gebied. Vanuit zijn positie kan hij dat goed overzien en kan hij onomwonden stellen dat dit niet aan de orde is. De bedoeling is dat familieleden tot in de tweede graad uitgesloten worden. Hij zal kijken of dat goed staat verwoord. Hij kan nu niet beoordelen of er een raadsmeerderheid gekant is tegen de uitsluiting.

De **voorzitter** ziet zich geen duidelijk meerderheidsstandpunt aftekenen en stelt vast dat het voorstel ongewijzigd als bespreekpunt naar de raad gaat, met mogelijk een amendement of motie van de CDA-fractie.

Overige punten ter bespreking

6. Afronding behandeling Rapport Feitenonderzoek Milieuplein Spaarnelanden

De **voorzitter** merkt op dat nu een vervolg van de bespreking in eerste termijn van vorige week aan de orde is.

Mevrouw **De Leeuw (OPH)** vraagt of de wethouder als enige aandeelhouder contact gehad heeft met de RvC en wat hun rol en standpunt is in deze kwestie.

De heer **Van Haga (VVD)** memoreert dat hij in eerste termijn uitvoerig is ingegaan op de bedrijfscultuur bij Spaarnelanden in de loop der jaren met als culminatie het milieuplein. Hij wacht met de wethouder verder af tot er een voldragen en leesbaar rapport op tafel ligt. Dan kan de wethouder ook alle onbeantwoorde vragen uit zijn eerste termijn alsnog beantwoorden. De inschakeling van recherchebureau Hofman acht hij een verwerpelijke actie van de zittende directie en ziet hij als een symptoom van de heersende bedrijfscultuur. Hij verschilt van mening met de wethouder over de invulling van het aandeelhouderschap. Dat kan men beperken tot passief tweemaal per jaar de reguliere aandeelhoudersvergaderingen af te wachten. Maar een aandeelhouder kan ook zelf op elk moment een vergadering bijeenroepen en actiever aandeelhoudersmacht uitoefenen. Alleen aangaan op het jaarverslag van Spaarnelanden blijkt weinig zin te hebben, want daarin zijn meermalen zaken verzwegen. Hij hoopt dat een nieuwe directeur de bedrijfscultuur kan veranderen en dat de aandeelhouder zich actiever gaat opstellen. Het niet-functioneren van de leiding in het bedrijf heeft volgens hem niets te maken met de bestuurlijke afstand tot de gemeente. Welke status het bedrijf ook heeft, het moet goed functioneren en anders moet er worden ingegrepen door de RvC of anders door de aandeelhouder. De VVD wil het bedrijf er weer bovenop halen door een grondige schoonmaak uit te voeren in de bedrijfscultuur en de nieuwe directeur gestructureerd aan het werk te zetten zodat er zich geen nieuwe debacles meer voordoen. Die reeks is met het pontje, de Guatemala-actie, directiesalarissen, de bedrijfshuisvesting, de sportsponsoring en het milieuplein nu wel meer dan lang genoeg. Hij heeft drie verzoeken aan de wethouder. Ten eerste wil hij dat die een stevig gesprek voert met de RvC en de huidige interim-directeur en daarover terugkoppelt naar de raad. Ten tweede wil hij graag de toezegging dat de nieuwe directeur de opdracht krijgt de bedrijfscultuur te verbeteren. Ten derde wil hij een overzicht krijgen van alle activiteiten van het bedrijf buiten de kernactiviteiten, zodat de raad kan bepalen welke wel en welke niet wenselijk zijn. Volgens hem is nooit naar het oordeel van de gemeente gevraagd over zaken als de sportsponsoring en het Guatemala-project. De sportsponsoring is bij toeval aan het licht gekomen toen de D66-fractievoorzitter toevallig op hetzelfde sportgala aanwezig was als de toenmalige directeur Haas.

De heer **Vrugt (Actiepartij)** is het met de heer Van Haga eens dat er bij Spaarnelanden veel gebeurde buiten afspraken met de gemeente om. Van zaken die wel tot de eigenlijke taak behoren, heeft het bedrijf volgens hem ook een puinhoop weten te maken: zie het milieuplein. Hij is benieuwd naar de reactie van de wethouder op de vraag naar activiteiten. Diens reactie in eerste termijn vond hij vooral bagatelliserend over de betekenis van het rapport alsof er helemaal niets op tafel ligt. Hij is benieuwd hoe de wethouder het uitgelekte rapport betitelt en welk verschil hij verwacht met het definitieve rapport. De ondervraging van raadsleden noemt hij bizar en het doorgeven van namen door de wethouder dubieus. Hij is benieuwd of de wethouder er met de vier mensen over gesproken heeft om Spaarnelanden te onderzoeken in plaats van andersom. Als er gevraagd wordt naar het bestek, komt als antwoord een verwijzing naar een doos vol ordners. Hij ziet de onbekende klokkenluider als iemand die verantwoordelijkheid heeft genomen en beveelt hem aan voor de vacature van directeur.

De heer **Schrama (Haarlem Plus)** is het eens met de heer Van Haga. De sport sponsoring gebeurde helemaal buiten de gemeente om. Hij heeft er begrip voor dat de wethouder een officieel rapport wil afwachten voordat hij met een formele reactie komt. Maar als dat rapport de tendens van het uitgelekte bevestigt, acht hij passende maatregelen geboden tegen de niet functionerende bedrijfsleiding. De controlerende taak van raadsleden geldt ook voor bedrijven op afstand. Hij vindt dat een raadslid daar niet over aan de tand gevoeld mag worden door een recherche en vraagt of dat in juridische zin wel is toegestaan. Volgens hem kan het niet dat er een soort spionagekwesitie van gemaakt wordt.

De heer **Hiltemann (Sociaal Lokaal)** onderschrijft dat. Naar zijn mening heeft de verzelfstandiging in tien jaar alleen maar ellende gebracht en handen vol geld gekost. Hij oppert een terugkeer naar de status van gemeentelijke dienst om als gemeente weer grip op zaken te krijgen en de zeggenschap te herstellen.

Mevrouw **Özogul (SP)** zegt dat de SP nooit voorstander geweest is van het op afstand zetten. Het heeft een puinhoop opgeleverd en zij is ervoor om de zaak terug te halen naar de gemeente. Zij vindt dat de klokkenluider bescherming verdient als zijn naam ooit bekend wordt. Zij vindt het te gek voor woorden dat raadsleden verhoord zijn omdat ze hun controlerende taak serieus namen. Het doorgeven van hun namen hoort naar haar mening taboe te zijn.

De heer **Van Driel (CDA)** zegt dat Spaarnelanden als uitvoerend bedrijf gewoon een overheids-nv moet blijven, maar wel moet doen waarvoor het in het leven geroepen is. Hij sluit zich aan bij de drie verzoeken van de heer Van Haga. De situatie van het bedrijf is zorgelijk omdat het al jaren aan het financieel infuus van de gemeente ligt. Hij hoopt dat daar met een nieuwe directeur verandering in komt.

De heer **Gebhardt (GroenLinks)** vraagt wanneer er meer duidelijkheid komt. Het uitgelekte rapport dateert immers al van oktober. Hij begrijpt niet hoe het zo lang kan duren voordat men eruit is wie verantwoordelijk is. Hij begrijpt dat de aandeelhouder niet op de stoel van de directeur kan gaan zitten, maar volgens hem kan hij wel meer sturing geven en indirect invloed uitoefenen op de bedrijfsvoering. Het antwoord op de klokkenluidersvraag vindt hij erg formeel. Iemand die een misstand aankaart, kan in zijn ogen aangeduid worden als een klokkenluider. Hij denkt dat een aandeelhouder dan ook een soort morele verplichting heeft om daar iets voor te betekenen, ook als dat niet binnen de formele klokkenluidersregeling valt. Daar wil hij graag een reactie van de wethouder op hebben.

Mevrouw **Van Zetten (D66)** is geen tegenstander van het op afstand zetten, maar acht een gedegen controle op het publieke geld wel van belang. Zij constateert dat de jaarverslagen van Spaarnelanden al jaren onvoldoende informatie verstrekken. Er gaan veel zaken goed, maar er zijn ook verkeerde zaken gepasseerd. Het is haar een raadsel wat de RvC al die jaren heeft gedaan. Had die zoveel vertrouwen in de directie dat men zaken op hun beloop liet? In het rapport staat dat er in 2011 al de eerste problemen met het milieuplein werden geconstateerd. En dat was niet het enige probleem. Zij betreurt het dat de antwoorden op haar serieuze art. 38-vragen onder de maat zijn. Zij spreekt nogmaals haar ergernis uit over de overbodige uitweidingen over het

bezoek van enkele raadsleden aan de wethouder in die antwoorden, terwijl haar vraag naar het plan voor de nieuwbouw onbeantwoord bleef. Inmiddels heeft zij wel een PvE ontvangen. Daarin staat onder meer te lezen dat de directiekamer 60 m² dient te worden. Dat illustreert volgens haar de mentaliteit van de directie. Zij zegt altijd geleerd te hebben dat klikken verboden is. Zij meldt de wethouder dat zij zich in het gesprek met de bedrijfsrecherche wel aan dat verbod gehouden heeft.

De heer **Schaart (PvdA)** zegt dat hij niet wil vooruitlopen op het definitieve rapport over het milieuplein. Hij heeft wel al signalen opgevangen dat de schade wellicht mee gaat vallen. Hij heeft via een digitale speurtocht inmiddels geleerd dat het niet gebruikelijk is een milieuplein te onderheien en sluit niet uit dat de hele affaire met een sisser afloopt. Het gaat om een grondophoging die aan de zijkanten gestut wordt en daar kunnen wel eens verschuivingen optreden. Na het verschijnen van het eindrapport kan men het erover hebben hoe de zaken opgelost kunnen worden. In het PvE staat summier omschreven hoe er gebouwd gaat worden. Hij pleit voor het model met een president-commissaris die elke vergadering van de RvC bijwoont. In het huidige model wordt de wethouder als aandeelhouder en de gemeenteraad via een omweg geïnformeerd over de gang van zaken binnen het bedrijf. Als de wethouder president-commissaris wordt, is de informatieverstrekking beter gewaarborgd.

Een zelfstandig bedrijf heeft ook behoefte aan voldoende ruimte om zelfstandig te kunnen beslissen. Bij Spaarnesant verloopt elk besluit echter via de gemeente. De gemeente maakt keuzes als het gaat om ondergrondse containers, terwijl toch te verwachten valt dat er bij Spaarnelanden ter zake kundige mensen werken die met enige vrijheid een dergelijk besluit veel beter kunnen nemen. Zo heeft hij de afgelopen jaren vaker meegemaakt dat de raad zich over details van bedrijfsvoering buigt. Hij pleit ervoor de nieuwe directeur bij Spaarnelanden meer beleidsruimte te geven, zodat hij een echt zelfstandig bedrijf kan opbouwen dat met overtuiging een visie weet uit te dragen.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** voelt erg mee met het verhaal van de heer Van Haga over actief aandeelhouderschap. Dat lijkt hem ook meer in lijn te liggen met het verschaffen van de bankgarantie van 15 miljoen euro die de gemeente er volgens hem toe verplicht een stevig oog in het zeil te houden bij de besteding van een dergelijk bedrag aan gemeenschapsgeld. Hij krijgt graag alsnog antwoord op zijn vraag of er een verband bestaat tussen die bankgarantie en de twee maanden daarvoor optredende eerste trammelant rond het milieuplein. Hij is benieuwd of de toenmalige wethouder daarover is ingelicht, en zo nee, waarom niet. Hij is benieuwd waarom Spaarnelanden buiten de opdracht van de gemeenteraad om meer vierkante meters heeft toegevoegd aan de nieuwbouw en ziet dat antwoord tegemoet als het definitief rapport op tafel ligt. Hij is benieuwd hoe de nota's voor meer- en minderwerk worden opgesteld als er geen goed bestek beschikbaar is. In zulke gevallen trekken de aannemers meestal aan het langste eind. Verder is zijn vraag onbeantwoord over de advieskosten en of die boven de begroting uitkomen.

Wethouder **Mooij** herhaalt dat hij het eindrapport afwacht waarmee duidelijk zal worden wat er mis is en hoeveel herstel gaat kosten. Hij is het noch in praktijk noch in theorie oneens met de opvattingen van de heer Van Haga over actief aandeelhouderschap. Hij maakt echter een uitdrukkelijk verschil tussen de positie van een aandeelhouder of president-commissaris in een bedrijf en die van een wethouder bij een gemeentelijke dienst. Hij denkt zelf binnen zijn rol als aandeelhouder het uiterste te doen om kritische vragen te stellen en te sturen in politiek gewenste richting. De afgelopen tijd is hij door het bedrijf goed op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen en inspanningen om op een goede manier uit de problemen te komen. Die communicatie verloopt volgens hem goed. De bedoeling rond het rapport was het milieuplein in overeenstemming te brengen met de vastgestelde eisen. Daartoe moet goed vastgesteld worden wat er mis is. Het rapport was slechts een eerste opname. Het ziet er naar uit dat er sprake zal zijn van kleine correcties, maar er is nog geen definitief rapport. De kosten zijn dus ook nog niet bekend. Als er sprake is van grote afwijkingen, moet er gezocht worden naar verantwoordelijk-

heden met alle juridische haken en ogen van dien. Dat gebeurt in eerste instantie in beslotenheid. Daarna komen zaken pas naar buiten. Zijn oordeel is dat het bedrijf dit goed heeft aangepakt en dat het niet aangaat daar negatieve oordelen over uit te spreken. Binnen korte tijd verwacht hij dat alles op tafel zal komen. Het ziet er echter naar uit dat er geen majeure ingrepen nodig zijn. Dat is de stand van zaken. Hij waarschuwt echter nogmaals voor het trekken van voorbarige conclusies en zal de raad informeren zodra er meer bekend is.

Hij heeft het bedrijf van meet af aan voorgehouden dat eventuele kosten niet verrekend mogen worden in de afvalstoffenheffing. Hij kan niet ontkennen dat de gemeente als 100% eigenaar ook eigenaar is van bedrijfsreserves, maar hij wijst erop dat de afgesproken dividenduitkering lager is dan de bedrijfsreserve. De gemeenteraad heeft destijds bewust gekozen voor de verzelfstandiging. Daar lag een financiële overweging aan ten grondslag, maar ook een filosofie om de bureaucratie van gemeentebedrijven te verminderen. Destijds vond hij het gemeentelijk reinigingsbedrijf prima functioneren, maar de wereld is tussentijds veranderd en het bedrijf functioneert nog steeds prima tegen minder kosten. Er zijn zeker incidenten geweest, maar die moet men niet overdrijven. De kerntaak is het ophalen van huisvuil en de burger is daar tevreden over. Hij zal het gevraagde overzicht van nevenactiviteiten leveren. In december is al een volledig overzicht geleverd van het omstreden pontje. Hij wijst erop dat de raad het volledige opdrachtgeverschap heeft vervuld voor de bouw van de omstreden fietsenstalling. Dat alles zal blijken uit het overzicht. Hij zegt als aandeelhouder voortdurend actief te zijn om zaken als de sportsponsoring en andere keuzes van de directie van kritische kanttekeningen te voorzien of te ontmoedigen. Hij merkt wel op dat de meningen in de raad verdeeld waren over de sportsponsoring. Hijzelf is van mening dat het niet kan. Dat is nu echter een gesloten boek en hij pleit ervoor zaken niet op elkaar te blijven stapelen. Hij is het eens met de kritiek dat in jaarverslagen niet alles verantwoord wordt en heeft het bedrijf daar ook op aangesproken. Het bedrijf en de RvC weten hoe hij daarover denkt en zal voortaan beter verantwoorden. Hij vindt het niet terecht daar voortdurend op terug te komen en daarmee het beeld te scheppen dat alles slecht gaat bij het bedrijf. Hij heeft het bedrijf uitgenodigd te rapporteren als een taak niet kan worden uitgevoerd voor het geld dat de opdrachtgever beschikbaar stelt. Het bedrijf moet de ruimte krijgen om volgens economische principes te kunnen werken.

Mevrouw **Van Zetten (D66)** nodigt de wethouder uit jaarverslagen nog eens te lezen met de kennis van nu. Dat er iets fout gaat in het bedrijf is niet het probleem, dat gebeurt in alle bedrijven. Waar het om gaat is dat het niet gemeld wordt aan belanghebbenden. Zij maant de wethouder alerter te zijn als het bedrijf met berichten komt. In juli werd een omfloerste mededeling gedaan dat er een probleempje was. Pas in oktober werd in de RvC iets verteld over de ernst van de situatie. In het jaarverslag is er echter niets vermeld. Zij vindt die terughoudendheid met informeren symptomatisch voor de gemeente Haarlem en hekelt het feit dat een gemeente van deze omvang niet tijdig een functionerend milieuplein voor elkaar weet te krijgen.

Wethouder **Mooij** zegt dat het komende jaarverslag een terugblik op deze zaak zal bevatten. Volgens hem is hij sinds zijn aantreden goed geïnformeerd door het bedrijf. In juli is een eerste mededeling gedaan die niet alarmerend was. In oktober is de kwestie uitvoerig besproken en is melding gemaakt van het eerste onderzoek. In november en december is met de aannemers en uitvoerders gesproken en hij verwacht het eindrapport op afzienbare termijn. Hij blijft bij zijn standpunt dat hij dat eerst wil afwachten. Hij is het niet eens met de kritiek dat hij daarmee het voorliggende rapport zou bagatelliseren. Hij bepleit slechts het oordelen en handelen op basis van feitelijke gegevens. Het uitgelekte rapport geeft een eerste opname van wat er gebeurd is. De ervaring wijst uit dat het uiteindelijke beeld aanzienlijk kan afwijken van de eerste indruk. Hij twijfelt niet aan de onafhankelijkheid en deskundigheid van de opstellers, maar er is nader onderzoek nodig om alles boven water te krijgen. Uiteindelijk gaat het erom te komen tot een

duurzaam milieuterrein dat voldoet aan de controleerbare en afdwingbare opdracht met een vastgesteld budget.

Er is nog geen shortlist met kandidaten voor de vacante directiefunctie. Hij heeft de RvC wel kenbaar gemaakt welk type directeur hij wenselijk acht en dat hij een duidelijke structuur in de bedrijfsleiding wil zien, met meer structureel overleg in de top en duidelijke taakverdelingen. De directeur moet de zaak inhoudelijk en bedrijfsmatig aankunnen. Het moet duidelijk zijn wie de verantwoordelijkheid draagt voor het uitzetten van de lijnen. Hij wil niet meer zien gebeuren dat een directeur eigenmachtig buiten iedereen om belangrijke beslissingen kan nemen. In die zin moet er een verandering in de bedrijfscultuur komen. Die boodschap heeft hij duidelijk doorgegeven aan de RvC.

Het lekken van het rapport noemt hij op zich een slechte zaak, maar hij neemt zijn petje af voor de raadsleden die het in hun bezit hebben weten te krijgen. Hij heeft geen seconde getwijfeld bekend te maken welke raadsleden bij hem op bezoek zijn geweest omdat hij hen niets verwijt en zij alleen hun werk hebben gedaan. Het is openbare kennis wie bij hem op bezoek komt. Hij heeft er alle begrip voor dat een bedrijf wil onderzoeken wie het vertrouwen heeft geschonden door dit soort interne rapporten naar buiten te brengen. Daarom heeft hij ook meegewerkt aan het onderzoek. Zoals te verwachten was, is het onderzoek gestrand.

Hij is het niet eens met de interruptie van Mevrouw Özogul (SP) dat het juist goed is dat het rapport gelekt is omdat de raad anders deze kennis zou zijn onthouden. In kwesties als deze met alle juridische haken en ogen is juist in dit stadium beslotenheid geboden om zaken echt goed te kunnen uitzoeken. De bedoeling was daarna met een openbaar rapport te komen. Van klokkenluiders is naar zijn mening pas sprake als er een bedoeling is om zaken toe te dekken en dat is hier niet aan de orde. Voor zover er sprake is van klokkenluiders is er een reglement van kracht binnen het bedrijf waar men zich aan zal houden.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** vraagt of de wethouder overwogen heeft de commissie vertrouwelijk in te lichten over het rapport. Zijn collega's doen dat regelmatig en de raad heeft bewezen goed om te gaan met vertrouwelijke informatie. Voorgangers hebben bij dit bedrijf ook steeds gewacht tot er oplossingen waren, terwijl de raad telkens vroeg om problemen met mogelijke financiële risico's direct te melden.

Wethouder **Mooij** zegt dat niet overwogen te hebben omdat hij wist dat het bedrijf nog bezig was met het vervolgonderzoek. Hij wilde wachten tot een oplossing gevonden was, zodat hij iets concreets mede te delen had. Het komt zo vaak voor dat er iets aan de hand is met grote projecten, dat hij daar niet steeds een melding van wil maken. Het is wel van belang de raad te informeren als er sprake is van belangrijke afwijkingen van gemaakte afspraken. Maar als er een tegenvaller optreedt in het uitvoeringsproces die nader onderzocht moet worden en dan misschien geen tegenvaller meer blijkt te zijn, acht hij het niet nodig daar meteen over te gaan informeren. Maar het was volgens hem zeker niet zijn voornemen de raad informatie te onthouden. Hij denkt niet dat het verstandig is nu te kijken naar een andere vorm voor het bedrijf. Dat zou de gemeente alleen maar geld gaan kosten. De raad heeft ervoor gekozen het college niet rechtstreeks in de RvC te laten plaatsnemen en te gaan werken met externe commissarissen. De RvC functioneert naar zijn oordeel goed en hij heeft als aandeelhouder vaker overleg met het bedrijf dan de reguliere twee keer per jaar voor een formele aandeelhoudersvergadering. Met een collegelid in de RvC zit de gemeente wel dicht bij het vuur.

De heer **Schaart (PvdA)** stelt voor deze kwestie bij de komende coalitieonderhandelingen aan de orde te stellen.

Mevrouw **Van Zetten (D66)** meent zich te herinneren dat het voorheen de gewoonte was een collegelid in de RvC te benoemen. Dat bleek echter geen garantie voor het voorkomen van uitglijders als het exorbitante directeurssalaris.

Wethouder **Mooij** zegt dat de garantstelling voor 15 miljoen euro niets te maken had met deze kwestie. Die garantie was bestemd voor het bouwproces als geheel, niet voor het milieuplein. Hij heeft laten uitzoeken of de gemeente toen iets wist over mogelijke problemen met het milieuplein, maar dat bleek niet het geval te zijn. Ook in de timing is dus geen relatie te vinden. Het bedrijfspand is gebouwd conform de goedgekeurde aanbesteding. Het gebouw blijkt inderdaad te groot voor het bedrijf in zijn huidige omvang. Men had gerekend op meer opdrachten uit de marktsector, maar dat is tegengevallen. Bij navraag is hem verteld dat de extra ruimte gelukkig wel verhuurbaar is en ook verhuurd gaat worden. Hij maakt gewag van het feit dat de gemeente ook wel eens iets te groot voor zichzelf bouwt en daarna tot verhuur overgaat. Waar het hem hier om gaat is dat alles conform afspraken gebeurd is.

Mevrouw **Van Zetten (D66)** zegt nieuwsgierig te zijn naar het verloop van de gesprekken tussen de directie en de RvC over deze bouwplannen die voor haar een weerspiegeling zijn van een uit de hand gelopen bedrijfscultuur, waar spaarzaam omgaan met gemeenschapsgeld eerder op zijn plaats geweest was. De directie droomde kennelijk van een grootse toekomst, terwijl de statuten slechts ruimte laten voor 10% commerciële omzet.

Wethouder **Mooij** herhaalt dat alles is verlopen volgens regels en afspraken en dat het gebouw volgens vastgestelde uitgangspunten gebouwd is.

In antwoord op de vragen van de heer Reeskamp geeft hij aan dat er geen enkel verband is tussen het besluit van de RvC om afscheid te nemen van de voormalige directeur en ontwikkelingen van het milieuplein.

De heer **Reeskamp (fractie Reeskamp)** vraagt of er met deze laatste ontwikkelingen geen aanleiding is om het toenmalige besluit op te schorten om geen aangifte te doen over vermeende onrechtmatigheden van de directeur bij diens vertrek.

Wethouder **Mooij** antwoordt dat daar geen enkele aanleiding toe is en dat het ook geen zin heeft omdat er geen enkel verband is en omdat het ging om een besluit van de RvC, niet van de gemeente. Zijn antwoord is dus ronduit nee.

De **voorzitter** sluit de bespreking af met de constatering dat het onderwerp binnenkort ongetwijfeld weer op de agenda zal komen als het definitieve rapport gereed is.

7. Brief van burgemeester Schneiders d.d. 10 december 2013 inzake beleid coffeeshops 2013

Inspreker

De heer Van der Linde, voorzitter van de actiegroep Nieuwe Kerksplein e.o., spreekt zijn waardering uit voor deze notitie en het constructieve overleg dat periodiek plaatsvindt tussen de actiegroep, de wijkraad, de gemeente, de gebiedsverbinder, de wijkagent en coffeeshop The Lounge. Dat overleg is vorig jaar systematisch opgebouwd in de wijk. In de notitie mist hij alleen de mogelijkheid om uiterlijk 1 januari 2015 de afgegeven ontheffingen van sluitingstijden niet meer te verlenen aan coffeeshops. Het vervroegen van de sluitingstijden van The Lounge van 2.00 uur naar 0.00 uur door de week en van 4.00 uur naar 2.00 uur in het weekend is een belangrijke doelstelling van zijn actiegroep die al meermalen naar voren is gebracht en ook al lang bij de gemeente bekend is. Daarom dient die mogelijkheid volgens hem te worden opgenomen in de notitie.

Mevrouw **Sikkema (GroenLinks)** spreekt haar waardering uit voor de sterke verbetering van de onderlinge verhoudingen sinds het eerste optreden van de inspreker.

De **voorzitter** dankt de inspreker voor zijn bijdrage en opent de bespreking.

De heer **Snoek (CDA)** zegt dat hij dit stuk heeft geagendeerd om vier punten naar voren te brengen. Het CDA is voorstander van handhaving van het afstandscriterium, maar heeft uit de beantwoording van zijn technische vragen begrepen dat in het keurmerk met andere maatregelen de toegang voor jongeren wordt ontmoedigd. Het CDA heeft ingestemd met het keurmerk vanwege de beoogde beperking van overlast en verkoop aan jongeren en telt daarom voor dit moment zijn zegeningen. Hetzelfde geldt voor de openstelling overdag. In Amsterdam wordt ingezet op sluiting overdag van coffeeshops die dicht bij scholen liggen. Die aanpak ligt op dit moment bij de rechter. Hij heeft de gemeente gevraagd dat voorbeeld in de gaten te houden voor toepassing in Haarlem. Hij wil vasthouden aan het vastgestelde aantal van 15 coffeeshops en gaat niet mee met de intentie van de burgemeester om er 16 toe te laten. Tot nu toe stond het CDA daarin alleen, maar in het verkiezingsprogramma van de VVD heeft hij tot zijn vreugde gelezen dat ook die partij er nu niet meer dan 15 wil. Hij stelt voor het afstandscriterium te gebruiken om terug te gaan naar het afgesproken aantal van 15 en voelt weinig voor de stimulering van overnames die in de notitie staat verwoord. Hij wil mensen die niet door de Biboscreening komen, niet tegemoet komen en streeft naar het alleen laten voortbestaan van 15 bonafide coffeeshops met een keurmerk; een standpunt dat naar eigen zeggen in CDA-kringen al behoorlijk ver gaat. Die eigenaars wil hij als gewone ondernemers behandelen. Tot slot vraagt hij de burgemeester zo spoedig mogelijk doch in ieder geval uiterlijk 1 januari 2015 iets te doen aan de sluitingstijden. Hij is van mening dat de branche nu ook wel een gebaar mag maken na alle souplesse die van gemeentezijde in acht is genomen.

De heer **Fritz (PvdA)** constateert dat het gedoogbeleid een gemeente voor vreemde dilemma's stelt. In dit geval onder meer de vraag wat belangrijker is: het sluiten van die ene extra coffeeshop of het ontvlechten van de sector van criminele connecties. De burgemeester wil een traject inzetten om via overnames de criminaliteit te weren en daar kan hij zich in vinden. Het ooit vastgestelde aantal van 15 ziet spreker als achterhaald. De PvdA streeft naar een behandeling die zo veel mogelijk gelijk is aan die van de reguliere horeca, maar daar is landelijke wet- en regelgeving voor nodig. Over de sluitingstijden wil hij graag vóór 2015 een goed voorstel zien van de burgemeester. Ook daarin wil hij het liefst regelingen die gelijk zijn aan die voor de horeca. Hij spreekt zijn waardering uit voor het keurmerk.

De heer **De Jong (VVD)** zegt als lijsttrekker dat in het verkiezingsprogramma van zijn partij een fout geslopen is die hij bij dezen rectificeert. Er staat dat de VVD vasthoudt aan 15 shops, maar dat getal moet 16 zijn. Het gedoogbeleid stelt inderdaad dilemma's. Moet men de coffeeshophouder benaderen als elke ondernemer die via zijn zaak een pensioen opbouwt dat door een overname tot uitbetaling komt? Hoe men het ook wendt of keert, het gaat hier niet om een normale branche en naar zijn mening weet de burgemeester een goed evenwicht te vinden tussen alle belangen.

Mevrouw **Sikkema (GroenLinks)** noemt het stuk een helder verhaal met goede voorstellen. Zij is voorstander van gecontroleerde wietteelt. Zij ziet graag een voorstel voor de openingstijden tegemoet. Zij wil dan ook graag weten wat de gevolgen zijn voor de ondernemers. Zij vraagt welke criteria de burgemeester nog ter beschikking heeft om via de afwijkingsbepaling een vestiging te kunnen tegenhouden die verder aan alle criteria voldoet.

De heer **Schouten (Sociaal Lokaal)** zegt geen principiële bezwaren te hebben tegen coffeeshops. Hij is benieuwd of bij de vermelde vestiging van een shop in Schalkwijk 1 van de 16 bestaande in de binnenstad gesloten wordt of dat het er 1 extra wordt.

Mevrouw **Leitner (D66)** zegt hierin een liberaal standpunt in te nemen. Drugsgebruik is in haar ogen net zoals het oudste beroep: men kan het bestaan niet ontkennen. Het afstandscriterium is in haar ogen symboolpolitiek. In vergelijking met de gewone horeca acht zij de overlast van deze zaken relatief beperkt. D66 is landelijk voorstander van gereguleerde wietteelt. Zij wil het aantal van 16 gewoon opnemen in het beleid en vindt terugdringen geen optie. Zij is het eens met de PvdA over de sluitingstijden en beperking van overlast waar die zich voordoet. Zij heeft de burgemeester gevraagd daartoe in overleg te treden met de branche. Dat lijkt haar de beste route,

maar men moet wel realistisch blijven. Het heeft haar voorkeur zaken in goed overleg voor elkaar te krijgen. Als er in goed overleg uitkomt dat er voor die ene coffeeshop al eerder andere sluitingstijden gehanteerd kunnen worden, heeft dat haar zegen.

Mevrouw **Özogul (SP)** denkt dat het voor overlast niet uitmaakt of er 15 of 16 zijn. Zij vindt het keurmerk van wezenlijk belang en denkt dat daarmee de bedoeling van het afstandscriterium voor een groot deel gedekt is. Als jongeren aan het spul willen komen, vinden zij volgens haar hun weg wel, ongeacht de afstand. Zij wacht een voorstel over de sluitingstijden af.

Burgemeester **Schneiders** zegt dat er al jaren 16 coffeeshops zijn en dat hij geen aanleiding ziet dat aantal terug te dringen. Beperking zou kunnen op de manier die het CDA voorstelt door sterfhuisconstructies, maar daar is hij geen voorstander van. Als er een goed voorstel komt voor een coffeeshop in Schalkwijk, zal hij daaraan meewerken binnen het vastgestelde aantal van 16. Het criterium is of er een geschikte plaats gevonden wordt die geen overlast met zich meebrengt. Het afstandscriterium is naar zijn mening niet steekhoudend. Hij wacht het oordeel van de rechter over de Amsterdamse aanpak af. De kwestie van de sluitingstijden is door de actiegroep terecht aangekaart voor deze coffeeshop in een stille woonbuurt. Destijds is gekozen voor gelijktrekking met de horeca, maar hij acht het onzinnig dat op deze plek toe te passen. Met The Lounge zijn tot nu toe goede afspraken gemaakt om de overlast te beperken, maar dat is nog niet het einde van het verhaal. Hij wil eerst aanzien hoe het daar gaat. Met een algemene regel bestaat de kans dat ook shops gedupeerd worden die geen enkel probleem opleveren en dat wil hij eerst allemaal goed laten uitzoeken. Het punt staat dus wel degelijk op de agenda, maar het heeft zijn tijd nodig. De essentie van het keurmerk is overleg. Hij belooft zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk vóór 2015 met een notitie te komen over de sluitingstijden. Een specifieke regeling voor The Lounge moet juridisch hard te maken zijn, maar hij zal er naar laten kijken. Er zal aantoonbaar bewijs moeten komen dat er in die verlengde openingstijden extra overlast is. Hij zegt het CDA desgevraagd toe daar zo spoedig mogelijk op te zullen terugkomen.

De heer **De Jong (VVD)** vraagt of de burgemeester zijn mening deelt dat het hier gaat om ondernemers die als andere ondernemers behandeld moeten worden.

De heer **Snoek (CDA)** vraagt of eigenaars die niet door de Bibobscreening komen niet eerder gezien moeten worden als criminelen in plaats van als ondernemers. Hij bepleit nogmaals een spoedig voorstel voor andere sluitingstijden bij The Lounge op basis van de aangetoonde overlast.

Burgemeester **Schneiders** zegt dat het inderdaad gaat om ondernemers, ook al wordt er in de samenleving verschillend gedacht over hun bestaan. Wie niet door de Bibobscreening komt, is niet per definitie een crimineel. Het kan zijn dat men in een ver verleden een strafblad heeft opgelopen en daar is de Bibob streng in en deze branche wordt nu eenmaal in de Bibob expliciet benoemd.

Hij zal zo veel mogelijk vaart zetten achter de notitie over sluitingstijden en kijken wat er voor The Lounge mogelijk is, maar daarbij te blijven hechten aan goed overleg. Hij wijst op een recent overleg met Horeca Nederland waarin horecaondernemers zelf aangaven te willen komen tot een keurmerk. Haarlem zou daarmee een unieke primeur krijgen als ondernemers verantwoordelijkheid nemen om overlast in het centrum terug te dringen. Hij meldt het hier maar vast om te voorkomen dat hij later het verwijt krijgt dat commissieleden het via andere kanalen hebben moeten vernemen.

De **voorzitter** sluit de bespreking af.

8. Beantwoording art. 38-vragen van de Actiepartij over de brand Westergracht 47

De heer **Vrugt (Actiepartij)** betreurt het dat de beantwoording van zijn vragen driekwart jaar op zich heeft laten wachten. Hij wijst op een recent bericht over de vermoedelijke brandstichting in

een ander, vergelijkbaar pand. Brandstichting ligt bij dit leegstaande pand ook voor de hand. Er zijn destijds jerrycans gesignaleerd. In de antwoorden leest hij echter niets over een onderzoek naar de oorzaak in opdracht van de gemeente als eigenaar. Ook het eigen initiatief van de politie heeft blijkbaar niets opgeleverd. Hij vraagt of daar iets van bekend is. Aan de kwestie zit voor hem een financieel aspect en een aspect van veiligheid. Hij stelt de vraag wie er belang kan hebben gehad bij de brand. Het pand was verzekerd, maar de affaire heeft de gemeente wel geld gekost, zo bleek uit de bestuursrapportage. Hij is benieuwd voor welk bedrag het pand uiteindelijk verkocht is. Het lijkt hem het zoveelste voorbeeld dat deze panden de gemeente alleen maar geld kosten. Kennelijk zit de gemeente daar niet actief genoeg achteraan.

Burgemeester **Schneiders** zegt dat er inderdaad vertraging is opgelopen bij de beantwoording. De vragen zijn bij de afdeling Vastgoed terechtgekomen en dat had er ook mee te maken dat de bedoeling van de vragen niet helder was. Hij is het in algemene zin ermee eens dat leegstaande panden beschermd moeten worden tegen brandstichters. Hij beluistert nu de suggestie dat mensen die belang hadden bij een lagere verkoopprijs iets te maken zouden hebben met de brandstichting. Daarover wenst hij niet in het openbaar te speculeren. Het politieonderzoek heeft helaas geen sporen naar een dader opgeleverd en is afgesloten. Hij weet ook niet hoe men dit soort zaken in de toekomst zou kunnen voorkomen.

Mevrouw **Sikkema (GroenLinks)** vraagt welk punt de heer Vrugt wil maken. Er gebeuren wel meer delicten in Haarlem en daarvoor is er de politie en de rechterlijke macht. De heer **Vrugt (Actiepartij)** antwoordt dat zijn punt blijkt uit de vraag naar de verkoopprijs.

Burgemeester **Schneiders** zegt te zullen laten weten voor welke prijs de panden zijn verkocht. Hij zegt de suggestie van de heer Vrugt te begrijpen, maar vraagt hem voortaan direct aan hem te melden als hij iets in die richting meent te weten of vermoedens heeft op basis van opgevangen signalen. Rechtstreeks vragen om achter iets aan te gaan, is volgens hem effectiever dan het stellen van schriftelijke vragen.

De **voorzitter** sluit de bespreking af.

9. RKC-onderzoek over Risicomanagement in gemeente Haarlem

De commissie ziet af van behandeling op dit moment. Wacht de reactie van het college op dit onderzoek af, daarna wordt het opnieuw geagendeerd.

10. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag.

11. Agenda komende commissievergadering

Er worden geen ingekomen stukken geagendeerd. Op de agenda staan al de P&C-kalender 2014, de brief van de NVVR over de decentralisaties en het actieprogramma Veiligheid en Handhaving 2014.

12. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 19.58 uur.